УДК 811.111’282

ІСТОРІЯ ПОХОДЖЕННЯ ТА ХАРАКТЕРНІ РИСИ ДІАЛЕКТУ ЧІКАНО – МЕКСИКО-АМЕРИКАНСЬКОГО ВАРІАНТУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Молоткіна Ю. О.

ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди», Україна, Переяслав-Хмельницький

В статті аналізується історія походження та характерні риси діалекту Чікано – Мексико-американського варіанту англійської мови. Доведено, що Чікано є самостійним різновидом англійської мови, а не сумішшю іспанської та англійської мов. Він має характерні лише для нього фонологічні та морфологічні риси. Дослідження Мексико-американського варіанту англійської мови є актуальним для мовознавців, адже мексиканська громада є досить численною в США, тому вивчення особливостей цього діалекту сприятиме підвищенню ефективності міжнародної комунікації.

Ключові слова: діалекти англійської мови, етнолект, завоювання Мексики, США, Мексика, Американо-мексиканська війна.

Молоткина Ю. О. История происхождения и характерные черты диалекта Чикано – Мексикано-американского варианта английского языка / ГВУЗ «Переяслав-Хмельницкий государственный педагогический университет имени Григория Сковороды», Украина, Переяслав-Хмельницкий

В статье анализируются история происхождения и характерные черты диалекта Чикано – Мексикано-американского варианта английского языка. Доказано, что Чикано – это самостоятельная разновидность английского языка, а не смесь английского и испанского языков. Он имеет собственные, присущие только ему фонологические и морфологические особенности. Исследование Мексикано-американского варианта английского языка является актуальным для филологов, так как в США проживает

достаточно большая мексиканская община, поэтому изучение особенностей этого диалекта будет способствовать повышению эффективности международной коммуникации.

Ключевые слова: диалекты английского языка, этнолект, зовоевание Мексики, США, Мексика, Американо-мексиканская война.

Molotkina Y. O. History of formation and peculiarities of Chicano – Mexican-American Vernacular English / Pereislav-Khmelnytsky State Pedagogical University named after Hryhoriy Skovoroda, Ukraine, Pereislav-Khmelnytsky

The article deals with the history of formation and peculiarities of Chicano – Mexican-American Vernacular English. It is proved that Chicano English is distinct English dialect and one should not confuse it with an interaction between Spanish and English used by people who speak both languages or parts of both languages. The research of Mexican-American Vernacular English is very important for philologists because there are many people of Mexican descent in the USA and investigation of their dialect will improve the process of international communication.

Key words: English dialects, ethnic dialect, conquest of Mexico, USA, Mexico, Mexican-American War.

Вступ. Американський варіант англійської мови налічує велику кількість діалектів. Насамперед, це пов'язано з розмірами території держави (9,5 млн км²) та кількістю населення (325 млн чол. на 2015 р.) [1]. США – мультинаціональна держава з багатою на події історією, які впливали не лише на розвиток країни, а й на її мову. Мовознавці виокремлюють близько 6-и культуральних (Стандартна американська (General American), Афро-американська просторічна англійська (Ебоніка), Аппалачийська англійська, Чікано, Пенсильванська голландізована англійська, Інгліш (зі впливом їдишу)) та близько 35-и регіональних діалектів США (Бостонська англійська, Північносхідна пенсильванська англійська (район Скрентона, Пенсильванія), діалект долини Гудзона (район Албані, Нью Йорк), діалект штатів Мен і Нью

Гемпшир, Філадельфійська англійська, Піттсбургська англійська, діалект Провіденсу, Нью-Йоркський діалект, Нюйоріканська англійська (Nuyorican English, зі впливом іспанської), Вермонтська англійська, Баварська англійська, Балтиморський діалект, Акцент Смуги Приливів (Tidewater accent), Діалект Підмонту, Вірджінія, Діалект Вірджинської Смуги Приливів (Virginia Tidewater), Внутрішня північноамериканська (Низ півострова Мічіган, північне Огайо й Індіана, Чикаго, частина східного Вісконсину і північ Нью-Йорку), Північноцентральна американська (Міннесота, Північна Дакота, частина Південної Дакоти, Вісконсін, Мічиган і Айова), Юпер (верх півострова Мічиган і сусідні райони), діалект центральних районів США (стрічка від Небраски до Огайо), діалект Сент-Луїсу, Аппалачийська англійська, Прибережна Південносхідна англійська (Чарлстон, Північна Кароліна, Саванна, Джорджія), Каджунська англійська, діалект острова Гаркерс, Південно озаркська англійська, діалект південного нагір'я, Південно-центральна англійська (стрічка від Оклахоми до Пенсильванії), Тампська англійська, Техаська англійська, Йат (Новий Орлеан), Каліфорнійська англійська, Бунтлінг (Бунвілль, Північна Каліфорнія, зі впливом шотландської і ірландської), Гавайська англійська, діалект Юти, Тихоокеанська північно-західна англійська) [2].

Особливе місце серед названих вище діалектів займає Чікано (Chicano) – Мексиканський варіант англійської мови.(Mexican-American Vernacular English). Це етнолект Американського варіанту англійської мови, яким спілкуються американці мексиканського походження (також відомі як чікано), які проживають в Південно-Західних Штатах від Техасу до Каліфорнії [3]. Дослідження особливостей цього діалекту є актуальним для мовознавців через те, що мексиканська громада є досить численною в США – близько 34,6 млн чол., що становить 10.9% від всього населення (дані на 2013 р.) [4], тому його вивчення сприятиме підвищенню ефективності міжнародної

комунікації, а також через те, що Чікано має багато фонологічних, граматичних та лексичних особливостей.

Аналіз досліджень та публікацій. Останнім часом спостерігається посилений інтерес до вивчення особливостей Мексико-американського варіанту англійської мови, його роль в міжнародній комунікації, а також дослідження його специфічних рис, що знайшли свій вияв у працях Кармен Фоугт, Росалби Путріно, Дона Дучновські.

Мета: дослідити характерні риси Мексико-американського варіанту англійської мови (Чікано) та історію його походження.

Виклад основного матеріалу. Перед тим як розпочати аналіз характерних рис Мексико-американського варіанту англійської мови, слід пояснити походження та значення терміну «Чікано» (“Chicano”). Як повідомляє Річард Л. Норстранд, в період іспанського та мексиканського панування мешканці південних штатів називали себе «іспанцями» (“Spaniards”) або «мексиканцями» (“Mexicans”) відповідно до їхнього походження. Перша назва з часом зникла, тому більш поширеним став термін «мексиканці». Лише в Каліфорнії (можливо, з причин автономії) використовувалася назва «каліфорнійці» (“Californios”). Америко-Мексиканська війна спричинила дискримінацію щодо осіб мексиканського походження, тому через деякий час було запроваджено менш зневажливий термін «Латино-американець» (“Latin-American”). В Каліфорнії цей термін трансформувався в «Мексико-американець» маючи на увазі, головним чином, мешканців штату мексиканського походження, а в Аризоні та Колорадо його скоротили до «мексиканець» (“Mexican”) [5].

Термін «Чікано» (“Chicano”) з’явився на початку XX ст. та походить від “xicano” (скорочено від “mexicano”). «Чікано» називали мексиканців, які не асимілювалися з американським населенням [5]. Згодом так почали називати діалект, яким спілкуються американці мексиканського походження в

Південно-Західних штатах (в основному в таких штатах як Каліфорнія, Аризона та Техас).

Чикано як мовний феномен привернув увагу вчених в 60-х рр. XX ст. в зв'язку з початком боротьби Афро-американців за свої права та за повагу до їхньої культурної спадщини [5]. Саме тоді Chicano English почали розглядати в соціолінгвістичному контексті.

Чикано – це діалект англійської мови на формування якого впливали історичні події та національна ідентичність його носіїв. Відтоді як Chicano English привернув увагу дослідників було запропоновано безліч його визначень. Пропонувалися такі визначення як «різновид», «діалект» чи навіть «перехідний етап для мовця в процесі оволодіння англійською мовою [5].

Одне з найбільш загальноприйнятих визначень дав Алан Меткалф. Він визначив Chicano English як «різновид англійської мови, який зазнавав численних впливів з боку іспанської мови і, незважаючи на те, що він має досить низький престиж, Чикано є першою, а часто і єдиною мовою спілкування для тисячі жителів Каліфорнії.» [5].

Джойс Пенфілд та Джейкоб Орнштейн-Галісія характеризують Чикано як «етнічний, прикордонний діалект». Вони розглядають Південний Захід США як соціолінгвістичне середовище, в якому контакт іспанських та англійських варіацій мови відіграв важливу роль у формуванні Chicano English [6].

Серед лінгвістів і досі точаться дискусії стосовно єдиного визначення цього діалекту англійської мови. Адже через очевидний вплив іспанської мови більшість дослідників не вважають його самостійним різновидом, а скоріше сумішшю англійської та іспанської або перехідним етапом для мовців, які ще не досконало освоїли англійську.

Chicano English часто плутають зі Спангліш (Spanglish). Спангліш – збірна назва для цілої групи змішаних мов і діалектів Мексико-американського прикордоння, які об'єднують у собі риси англійської та

іспанської мов в найрізноманітніших комбінаціях залежно від близькості до кордону, індивідуальних особливостей мовця тощо [7]. Проте між ними існує суттєва різниця: Спангліш передбачає змішання англійських та іспанських одиниць в мовленні залежно від бажання мовця, в той час в Chicano English це не обов'язково. До того ж, Спангліш не має чіткої структури, на відміну від Chicano English. Чікано – це незалежний різновид англійської мови, який має власні фонологічні та морфологічні властивості, але, безсумнівно, формувався під впливом іспанської мови [5].

Історія походження Чікано, як історія будь-якої мови, є результатом історичних подій. Історія Chicano English – це історія народу Чікано [8].

Діалект Чікано є результатом двох головних релексифікацій, які мали місце в історії Мексики протягом останніх 500 років. Релексифікація – це заміна шару лексики однієї мови шаром лексики іншої мови [9]. Перша хвиля релексифікації відбулася під час завоювання Мексики Іспанією(1519-1547 рр.) Мексиканці спілкувалися Юто-Ацтецькими мовами (індіанська мовна родина). Найпоширенішою з цих мов на території центральної Мексики була мова Науатль (Náhuatl чи Ná-watl). Науатль була корінною мовою ацтеків, а також державною мовою їхньої Імперії. Після того як іспанці зруйнували Імперію Ацтеків розпочався період іспанського панування, тому корінні мексиканці були вимушені вчити мову їхніх завойовників. Але, зрозуміло, що вони оволоділи іспанською в контексті своєї рідної мови. Таким чином, в результаті взаємодії іспанської та Юто-Ацтецьких мов, сформувалася так звана Мексико-іспанська мова, яка поєднувала в собі іспанську лексику та фонологічні властивості індіанських мов (особливо мови Науатль), а саме просодію та редукцію голосних. Розуміння цього факту є дуже важливим так як він суттєво вплинув на формування Chicano English [8].

Здобувши повну незалежність від Іспанії в 1821 р., Мексика протягом короткого періоду часу мала владу на території сучасних Південних Штатів Америки. Саме на цій території внаслідок Американо-мексиканської війни

(1846-1848 рр.) відбулася друга хвиля релексифікації. Після завершення війни Мексика віддала майже ½ своєї території Сполученим Штатам Америки (США отримали контроль над Техасом, Каліфорнією, Невадою, Ютою, частиною територій Колорадо, Нью-Мексико та Вайомінга). Внаслідок цього на колишніх мексиканських землях зріс контакт між корінним мексиканським населенням та Англо-американцями, це, в свою чергу, спричинило взаємодію двох мов – Мексико-іспанської та Американської англійської. Мексиканці поступово почали оволодівати англійською, але в контексті рідної для них Мексико-іспанської. Їхню мову можна було охарактеризувати як “learner’s English” (так лінгвісти називають мовлення людей, які недосконало володіють англійською мовою та опираються на фонологію та морфологію своєї рідної мови). Тобто вони все ж оволоділи англійською, проте в їхньому мовленні збереглися фонологічні, синтаксичні та лексичні властивості Мексико-Іспанської мови. Так “Mexican learner’s English” стала основою для формування Мексико-американського варіанту англійської мови. Для нащадків корінних мексиканців англійська вже не була чужою мовою завойовників – це вже була їхня рідна мова, проте розмовляли вони на ній з явним іспанським звучанням. Адже діти навчалися мови у своїх батьків, для яких вона була іноземною, відповідно вони з дитинства засвоювали англійську, але з суттєвим іспанським акцентом. І це почало передаватися з покоління в покоління. Таким чином саме нащадки мексиканців, які проживали в Південних Штатах, сформували Мексико-американський варіант англійської мови [8].

Отже, Chicano English є самостійним діалектом англійської мови, який виник внаслідок взаємодії Мексико-іспанської та англійської мов. Його не слід плутати зі Спангліш адже він має власні, характерні лише для нього, фонологічні та морфологічні особливості.

Фонологія Chicano English суттєво відрізняється від фонології Американського варіанту англійської мови своїми звуками, інтонацією,

наголосом та просодією. Відрізняється наскільки сильно, що багато людей сприймають його за іспанський акцент – при тому, що більшість носіїв Chicano English не володіють іспанською мовою [8].

Через своє походження Чікано дійсно має багато рис (особливо це стосується його фонологічної системи), які підтверджують вплив Іспанської мови. Наприклад, звук *a* в таких словах як *pasta* чи *saw* звучить більше як іспанське *a.* В кінці таких слів як *going* чи *talking* чи going звук і вищий ніж в англійській, тому слова звучать як *goween* і *talkeen* [10].

В Chicano English збіг приголосних в кінці слова не читається відповідно до правил вимови іспанської мови. Відбувається редукція до одного звуку і слово звучить інакше ніж в Стандартній американській англійській мові. Наприклад, mind →nd →n = mine [8]. Інші випадки скорочення кінцевого збігу приголосних показано в таблиці 1 [8].

Таблиця 1.

Редукція кінцевих приголосних в діалекті Чікано

Збіг приголосних	Стандартна американська англійська	Чікано
-ft	left, draft, shaft	lef, draf, shaf
-sk	risk, disk, mask	ris, dis, mas
-sp	crisp, clasp, grasp	cris, clas, gras
-pt	slept, kept, crept	slep, kep, crep

Для Чікано характерна унікальна властивість замінювати звук /sh/ на /ch/ і навпаки (таблиця 2) [8].

Таблиця 2.

Заміна диграфів в діалекті Чікано

		Стандартна американська англійська			Чікано

/ch/	→	teacher watch chop chair	→	/sh/	teasher watsh shop shair
/sh/	→	shake shy shame shop share	→	/ch/	Chake chy chame chop chare

Звук /z/ в Chicano English змінюється на /s/ і навпаки. Наприклад, American English: *When I don't raise my hand the teacher make a fuss;* Chicano English: *When I don't race my hand the teacher make a fuzz.* Те саме відбувається зі звуками /v/ і /f/ - American English: *The hero saved many lives;* Chicano English: *The hero safe many lifes* [8].

Через особливості фонології Чікано багато слів є омонімами в цьому діалекті. Наприклад:

-I та *a* є омонімами в Chicano English:

a. «I was happy there too because my friend had I lot of friends and for a homecoming they made I lot of parties».

b. «My parents gave me a moral and an education, and I know that doing this a would hurt my parents» [6].

Thing та *think* також омоніми:

a. «I thing I would be one of the more unhappy persons . . .»

b. «Most of the youth is learning thinks too early . . .» [6].

Want та *won't*:

a. «When all the other young men were trying to take her out to dance she didn't won't to because she thought that he just might take out to dance» [6].

Морфологічні риси діалекту Чікано мають спільні ознаки з іншими діалектами, а особливо з Афро-американським варіантом англійської мови. Це пов'язано з тим, що носії цих двох діалектів в свій час пережили примусову асиміляцію та соціальні утиски [8].

На відміну від Стандартної англійської, в Chicano English при утворенні множини іменників випускається закінчення –s, –es. Наприклад, *five cents – five cent, kisses ditches – kiss ditch* і т.д. [8].

Згідно правил англійської мови прийменник часу *until* обов'язково вживається з часткою *not.* В Chicano English заперечна частка *not* випускається і вживається лише прийменник *until.* Наприклад: American English: *He won't be home until seven o'clock;* Chicano English: *He'll be home until seven o'clock* [8].

В діалекті Чікано суфікс /-ed/, за допомогою якого утворюються форми Past Tenses, не вимовляється, так як фонологія Chicano English не допускає збігу приголосних в кінці слова (cooked – cook, moved – move, kidded – kid). Наприклад, American English: *Yesterday he started selling newspapers;* C hicano English: *Yesterday he start selling newspapers* [8].

Для Chicano English характерне нехтування дієсловом to be. Приклади цього наведені в таблиці 3 [8].

Таблиця 3.

Опущення дієслова зв'язки to be в діалекті Чікано

Стандартна американська англійська	Чікано
And they are too old.	And they… too old.
This is a school.	This… a school.
She is carrying her.	She… carrying her.
He is sleeping with a bear.	He… sleeping with a bear.

В Chicano English часто використовується подвійні заперечення (Double Negations) в реченнях. Згідно правил англійської мови вживання подвійних заперечень є грубою помилкою, проте для Чікано це досить поширене явище. Варто зазначити, що їх використання характерне також для Афро-американського варіанту англійської мови. Крім того, подвійні заперечення використовуються в розмовному стилі, в піснях та в літературі [8]. Наприклад:

«My four years I spend there I did not learn nothing».

«Now that she ain't no more by my side, I still remember her with the love she showed me» [6].

I didn't have no birthday party or nothing.

I don't know no stories.

The little kid don't have no shoes of his own [6].

Також зазнають змін вбудовані питання (Embedded questions). Згідно правил, на відміну від звичайних питань, в Embedded questions зберігається прямий порядок слів , тобто спочатку «хто», а потім «що робить». Наприклад, звичайне питання: *Where is the bank?*, вбудоване питання: *Can you tell me where the bank is?* [11]. В Chicano English у вбудованих питаннях зберігається непрямий порядок слів. Наприклад, American English: *Could you please tell me where the bank is?, Can you tell me where Carlos went last night?;* Chicano English: *Where is the bank could you please tell me? Where did Carlos go last night can you tell me?* [8].

В діалекті Чікано по-особливому вживається слово *barely (ледь)* – воно використовується в значенні «зовсім недавно», як наприклад, в цьому реченні: *These were expensive when they barely came out* (замість *These were expensive at the beginning, when they had just come out*.) Це може бути пов'язано з іспанським прислівником *apenas,* який перекладатися як «ледь»

(як і слово *barely)* або як «те, що трапилося нещодавно) [10, с. 249]. Наприклад, American English: *He just came yesterday.*; Chicano English: *He barely came yesterday* [8].

Вживання неозначеного артикля також відрізняється від Стандартної англійської мови. Неозначений артикль *a* вживається і перед іменниками, які починаються з приголосної, і перед іменниками з голосною літерою на початку (*an* в Chicano English не вживається): a girl, a umbrella і т.д. [8].

Носії діалекту Чікано часто замінюють прийменники в реченнях. Заміна прийменників показана в таблиці 4 [8].

Таблиця 4.

Заміна прийменників в діалекті Чікано

Стандартна американська англійська	Чікано	Приклади
at	on	He‘s pointing on a cat on a treetop.
	to	He’s smiling to the cat.
	from	He’s pointing from the cat.
	in	The person in the highest level of the social pyramid is the pharaoh.
on	to	One day that teacher took her to a trip.
	in	He’s putting a towel in his head.
		He write in the paper.
in	to	He’s up to heaven.
	of	They took part of the mummi "cation process.
	on	We get out of here on June.
of	in	The pharaohs were basically the kings in Egypt.
out of	off	They got off the car and went inside.
so	for	For she won’t feel guilty.

Характерною рисою діалекту Чікано є відсутність частки –s або –es в третій особі однини теперішнього часу (The Present Simple Tense), тобто, дієслово має однакову форму для всіх осіб (таблиця 5):

Таблиця 5.

Третя особа однини The Present Simple Tense в діалекті Чікано

American English	Chicano English
I jump	I jump
you jump	you jump
he jump*s*	he jump
we jump	we jump
you jump	you jump
they jump	they jump

Висновки. Отже, діалект Чікано є надзвичайно багатогранним різновидом Американського варіанту англійської мови. Історія його розвитку є відображенням історії народу Чікано. Доведено, що Чікано є самостійним різновидом англійської мови, а не сумішшю іспанської та англійської мов. Він має характерні лише для нього фонологічні та морфологічні риси. Дослідження Мексико-американського варіанту англійської мови є актуальним для мовознавців адже мексиканська громада є досить численною в США, тому вивчення особливостей цього діалекту сприятиме підвищенню ефективності міжнародної комунікації. Тому тема даної статті є перспективною та потребує подальшого дослідження.

Література:

1. Соединенные Штаты Америки [Електронний ресурс]. – Режим доступа: https://uk.wikipedia.org/wiki/ Соединенные Штаты Америки.

2. Діалекти англійської мови [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Діалекти_англійської_мови.

3. Chicano English [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://en.wikipedia.org/wiki/Chicano_English.

4. Mexican American [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://en.wikipedia.org/wiki/Mexican_Americans.

5. Putrino R. Identity and code switching in Chicano English [Електронний ресурс] / R. Putrino. – Режим доступу: http://dare.uva.nl/cgi/arno/show.cgi?fid=351765.

6. Duchnowski D. Chicano English: Language Issues and their Relationship to culture [Електронний ресурс] / D. Duchnowski. // Режим доступу: http://courses.wcsu.edu/valkommen/dawn.htm.

7. Спангліш [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Спангліш.

8. Bárron C. Teachers guide to support Mexican American Standard English Learners [Електронний ресурс] / C. Bárron, J. S. Román // Режим доступу: http://achieve.lausd.net/cms/lib08/CA01000043/Centricity/Domain/217/MEXICAN AMERICAN_TEACHER GUIDE.PDF.

9. Сидоренко С. Формування піджинів та креолів як соціолінгвістичний процес [Електронний ресурс] / С. Сидоренко, Т. Довбня. Режим доступу: https://uk.er.nau.edu.ua:8080/bistream/NAU/12785/1/Формування піджинів та креолів як соціолінгвістичний процес.pdf

10. Fought C. Talkin' with me Gente (Chicano English) / C. Fought // American Voices: How Dialects differ from Coast to Coast. – Wiley-Blackwell, 2005. – p. 248-252.

11. Вбудовані запитання в англійській мові [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://opentalk.org.ua/langstory/vbudovani-zapitannya-v-angliiskii-movi.

References:

1. Soyedinennyye Shtaty Ameriki [Elektronniy resurs]. – Rezhim dostupu: https://uk.wikipedia.org/wiki/ Soyedinennyye Shtaty Ameriki.

2. Dialekty anghlijsjkoji movy [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: https://uk.wikipedia.org/wiki/Dialekty_anghlijsjkoji_movy.

3. Chicano English [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: https://en.wikipedia.org/wiki/Chicano_English.

4. Mexican American [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: https://en.wikipedia.org/wiki/Mexican_Americans.

5. Putrino R. Identity and code switching in Chicano English [Elektronnyj resurs] / R. Putrino. – Rezhym dostupu: http://dare.uva.nl/cgi/arno/show.cgi?fid=351765.

6. Duchnowski D. Chicano English : Language Issues and their Relationship to culture [Elektronnyj resurs] / D. Duchnowski. // Rezhym dostupu: http://courses.wcsu.edu/valkommen/dawn.htm.

7. Spanghlish [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: https://uk.wikipedia.org/wiki/Spanghlish.

8. Bárron C. Teachers guide to support Mexican American Standard English Learners [Elektronnyj resurs] / C. Bárron, J. S. Román // Rezhym dostupu: http://achieve.lausd.net/cms/lib08/CA01000043/Centricity/Domain/217/MEXICAN AMERICAN_TEACHER GUIDE.PDF.

9. Sydorenko S. Formuvannja pidzhyniv ta kreoliv jak sociolinghvistychnyj proces [Elektronnyj resurs] / S. Sydorenko, T. Dovbnja. Rezhym dostupu:

https://uk.er.nau.edu.ua:8080/bistream/NAU/12785/1/Formuvannja pidzhyniv ta kreoliv jak sociolinghvistychnyj proces.pdf

10. Fought C. Talkin' with me Gente (Chicano English) / C. Fought // American Voices: How Dialects Differ from Coast to Coast. – Wiley-Blackwell, 2005. – p. 248-252.

11. Vbudovani zapytannja v anghlijsjkij movi [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: https://opentalk.org.ua/langstory/vbudovani-zapitannya-v-angliiskii-movi.